

Posebni program podrške poljoprivredi i ribarstvu

Tokom cijelog trajanja epidemije Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je u dnevnoj komunikaciji sa poljoprivrednicima i preduzetnicima.

Takođe, prilikom donošenja svih mjera za suzbijanje epidemije COVID 19, iskazivano je puno razumijevanje za potrebe sektora poljoprivrede, kako bi se omogućilo odvijanje poljoprivrednih radova u realno mogućim rokovima u skladu sa epidemiološkom situacijom.

Tokom cijelog perioda praćena je snabdjevenost tržišta osnovnim repro-materijalima i ocijenjeno je da je naše tržište u kontinuitetu bilo snabdjeveno sa potrebnim količinama sjemena, đubriva, zaštitnih sredstava, stočne hrane i ostalog.

I u ovako specifičnim i vrlo zahtjevnim uslovima pokrenute su i mjere za stabilizaciju tržišta, uključujući područja pod posebnim epidemiološkim mjerama, u kojima je u koordinaciji svih stručnih službi sa lokalnim samoupravama, proizvođačima, trgovinskim sektorom, u granicama mogućeg pružena podrška za otkup i plasman dijela dospelih poljoprivrednih proizvoda.

Pored ovoga Vladinog posebnog programa podrške realizovaće se i sve mjere predviđene ovogodišnjim više nego izdašnim Agrobudžetom, na vrijeme i u punom iznosu.

Imajući sve ovo u vidu od sektora poljoprivrede očekuje se snažan doprinos oživljavanju ekonomskih aktivnosti nakon završetka epidemije. U Crnoj Gori taj prostor je još veći, imajući u vidu neiskorišćene resurse, brojna poljoprivredna gazdinstva koja su i u prethodnom periodu povećala obim, kvalitet i asortiman svoje proizvodnje, uz već evidentno iskazano značajno interesovanje građana koji se vraćaju svome selu i svome imanju.

Uz nastavak punog partnerstva sa vrijednim domaćinima i preduzetnicima, uz Agrobudžet koji pored izdašnih nacionalnih sadrži i evropsku podršku i uz ove posebne Vladine mjere podrške, vjerujemo da možemo iz ove krizne situacije izaći još snažniji i još složniji.

1. Program intervencija na tržištu

U cilju održavanja postojećeg nivoa proizvodnje, te održavanja stabilnosti tržišta, kako sa aspekta cijena, tako i sa aspekta količina koje se nude na tržištu poljoprivrednih proizvoda (žive životinje, mlijeko i mliječni proizvodi, voće i povrće i dr.) i proizvoda ribarstva i akvakulture, te održavanja stabilnosti dohotka poljoprivrednih proizvođača i ribara, donosi se poseban Program intervencija na tržištu, kako bi se ublažile posljedice krize izazvane koronavirusom.

Ovaj program sadrži sljedeće mjere:

- ✓ Povlačenje i skladištenje viškova poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva i akvakulture, te pomoć u distribuciji proizvoda od strane privrednih subjekata koji posjeduju adekvatne uslove za te namjene;
- ✓ Podrška poljoprivrednim proizvođačima, ribarima, uzgajivačima ribe i prerađivačima usljed poremećaja na tržištu nastalih značajnim padom cijena, a u cilju održavanja stabilnosti cijena i stabilnosti dohotka;

- ✓ Podrška dohotku poljoprivrednih proizvođača, ribara, ugajivača ribe i prerađivača usljed nemogućnosti plasmana proizvoda, stvaranja viškova gubitkom tržišta za proizvode koje nije moguće distribuirati ili njihovog propadanja;
- ✓ Ustupanje viškova proizvoda javnim ustanovama (bolnice, centri socijalnog stanovanja i dr.), Crvenom krstu i drugima, uz nadoknadu proizvođačima od 100% tržišne vrijednosti tih proizvoda.

U zavisnosti od okolnosti i problema koji su pogodili pojedinačne sektore, uz uvažavanje specifičnosti proizvodnje, plasmana i sl, pokrenuće se neke od navedenih mjera intervencija na tržištu.

Ministarstvo će posebnim aktom propisati uslove za pokretanje potrebne mjere.

Pored navedenih mjera, Ministarstvo može donijeti dodatni set mjera u cilju održavanja kontinuiteta proizvodnje i otkupa, te obavljanja svih aktivnosti vezanih za nesmetanu proizvodnju i distribuciju poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i proizvoda ribarstva i akvakulture, imajući u vidu posebnu osjetljivost tržišta poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i proizvoda iz sektora ribarstva i akvakulture, specifične uslove proizvodnje, te moguće poremećaje na međunarodnom i domaćem tržištu koji mogu nastati kao posljedica globalne epidemiološke situacije izazvane koronavirusom, a koje sada nije moguće predvidjeti.

Finansijska sredstva potrebna za realizaciju mjere: 3.000.000,00 €

2. Jednokratna pomoć privrednim ribarima, nosiocima dozvole za privredni ribolov

U Crnoj Gori privredni ribolov obavljaju 184 ribara sa važećom dozvolom. Zatvaranjem ugostiteljskih objekata, i smanjenim intenzitetom rada zelenih pijaca egzistencija privrednih ribara, njihovih zaposlenih i njihovih porodica je u velikoj mjeri ugrožena. Stoga, predlaže se podrška u vidu jednokratne pomoći svim privrednim ribarima koji su nosioci važeće dozvole za privredni ribolov. Visina ove podrške odrediće se na osnovu unijetih dnevnika ulova u Ribarski informacijski sistem za 2019. godinu. Uz ovu podršku nastavlja se realizacija raspisanih javnih poziva u okviru Agrobudžeta.

Finansijska sredstva potrebna za realizaciju mjere: 200.000,00 €.

3. Podrška kupovini domaćih proizvoda

Javni naručioci će za vrijeme trajanja epidemije COVID 19 i tokom saniranja posljedica, a u cilju bezbjednije nabavke poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, naročito voditi računa o svježini i sezonskom karakteru proizvoda, kao i o dužini prevoza tih proizvoda, kako bi se obezbijedio kraći lanac snabdijevanja i smanjio uticaj na životnu sredinu.

Preporučuje se i ostalim naručiocima da svoje nabavke usklade sa ovim principima.

4. Podrška plaćanju doprinosa osiguranicima po osnovu poljoprivredne djelatnosti

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja će platiti sve doprinose osiguranika poljoprivrednika, kako onih koji padaju na teret budžeta, tako i doprinosa koji padaju na teret osiguranika za period od šest mjeseci. Ovom podrškom će biti obuhvaćeno 529 osiguranika koji redovno uplaćuju doprinose.

Finansijska sredstva potrebna za realizaciju mjere: 100.000,00 €

5. Jednokratna podrška za korisnike staračkih naknada

Zakon o poljoprivredi i ruralnom razvoju utvrdio je da nosiocu porodičnog poljoprivrednog gazdinstva pod određenim uslovima, pripada pravo na staračku naknadu. Većina takvih domaćinstava baveći se poljoprivredom u ruralnim sredinama i na taj način održava život na selu.

Korisnicima staračkih naknada uplatiće se po jedna vanredna naknada u iznosu od 64€.

Finansijska sredstva potrebna za realizaciju mjere: 225.000,00€

6. Podrška blagovremenom izmirenju obaveza proizvođačima od strane trgovinskih firmi

U cilju skraćenja rokova plaćanja, IRF će kreirati novu kreditnu liniju kojom će se omogućiti trgovinskim lancima da plate proizvode domaćim proizvođačima u roku od 15 dana.

7. Povoljna kreditna linija IRF-a za poljoprivredu i ribarstvo

IRF će kreirati novu kreditnu liniju za podršku registrovanim poljoprivrednim proizvođačima, prerađivačima, privrednim ribarima i nosiocima dozvola za akvakulturu/marikulturu.

IRF već u svom portfelju ima četiri kreditne linije namijenjene poljoprivredi, koje su investicionog karaktera i koje služe za pretfinansiranje IPARD-a, mjera iz Agrobudžeta, kao i za otkup poljoprivrednih proizvoda, pa je ova kreditna linija namijenjena registrovanim poljoprivrednim proizvođačima, prerađivačima, privrednim ribarima i nosiocima dozvola za akvakulturu/marikulturu u cilju ublažavanja posljedica izazvanih pandemijom korona virusa, kroz nabavku potrebnih obrtnih sredstava za nesmetanu proizvodnju.

Podsjećamo, IRF je već omogućio moratorijum na rate za postojeće kredite na period od tri mjeseca.

Uslovi kreditiranja za nabavku obrtnih sredstava:

- Maksimalni iznos do 20.000,00 €;
- Kamatna stopa iznosi 1,50% na godišnjem nivou uz proporcionalan način obračuna kamata
- Rok otplate do 2 godina (uključujući grejs period);
- Grejs period do 1 godine.

Korisnici kredita - registrovani poljoprivredni proizvođači, prerađivači, privredni ribari i nosioci dozvola za akvakulturu/marikulturu

Namjena kredita - nabavka obrtnih sredstava, sirovina, repromaterijala, poluproizvoda u cilju zasnivanja nove i održavanja postojeće proizvodnje

8. Subvencionisanje kamate za novu kreditnu liniju IRF-a namijenjenu poljoprivredi i ribarstvu

Za sve korisnike nove kreditne linije IRF-a za podršku poljoprivredi i ribarstvu, subvencionisaće se kamate za vrijeme trajanja grejs perioda.

Finansijska sredstva potrebna za realizaciju mjere: 150.000,00€.

9. Avansna isplata 80% ukupne podrške za premije po grlu u govedarstvu, ovčarstvu kozarstvu i svinjarstvu, i po hektaru obradive površine na osnovu spiskova za isplatu iz 2019. godine i podataka u relevantnim registrima Ministarstva.

Po ovom osnovu, avansna uplata bi iznosila oko 3.500.000,00 € i realizovala bi se u prvoj polovini maja, što je značajno ranije u odnosu na isplate prethodnih godina.

Akontativnom isplatom dijela premija pruža se dodatna sigurnost poljoprivrednim proizvođačima i motiv da nastave proizvodnju.

Potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove mjere će se obezbijediti iz već planiranih sredstava Agrobudžeta u iznosu od 3.500.000,00€.